

Vragenformulier voor raadsleden

Toelichting

U kunt bij u opkomende vragen op verschillende manieren kenbaar maken en beantwoord krijgen:
-aan de ambtelijke organisatie (als regel bellen of mailen naar de betreffende behandelende afdeling)
-rechtstreeks mondeling/mail bij de portefeuillehouder
-door tussenkomst van de griffie: in dit geval graag door middel van dit vragenformulier, dit versnelt de beantwoording. **Adressering** griffie@coevorden.nl

Aan de griffie,

Naam raadslid : Jerry Stoker
Fractie : PAC
Datum : 04.01.2019
Onderwerp : BEC
Portefeuillehouder : J. Huizing

Ik wil op de volgende wijze een vraag stellen:

- rondvraag kamer 1 / 2 PMC d.d.
- beleidsmatige vraag t.b.v. behandeling onderwerp in Kamer 1 / 2 PMC d.d.
- beleidsmatige vraag t.b.v. behandeling onderwerp in Kamer 3 PMC d.d.
- informatieve vraag aan portefeuillehouder niet bestemd voor een vergadering
- informatieve vraag aan de ambtelijke organisatie niet bestemd voor een vergadering

Aanleiding:

In navolging op eerder gestelde vragen inzake BEC doe ik u hierbij opnieuw een aantal schriftelijke vragen toekomen met het verzoek deze per omgaande te (laten) beantwoorden.
De directe aanleiding is dat BEC in de achterliggende periode opnieuw tot aanpassingen i.c. wijzigingen van de vergunningsaanvraag is gekomen van de Biovergisting Installatie Europark.

Daarnaast is er een aanvraag voor een Hoge druk gasleiding van 40Bar gedaan waar mijn Fractie vragen over heeft.

Daarbij nog vooraf het volgende:

Bij de presentatie van BEC om tot de productie van 'GroenGas' in Coevorden te komen heeft het bedrijf het volgende gesteld:

"Bio Energy Coevorden is uniek door het proces van vergisten te plaatsen in een keten van activiteiten die van het totaal een circulair en duurzaam systeem maken".

Voorts:

Citaat: "In biogas zit veel CO2 (30 -40%) daarom wil men CO2 inzetten als groeibevorderaar in glastuinbouw (vervloeien)".

Een en ander is in juni 2017 ook nog eens nadrukkelijk in de communicatie door BEC gesteld.

1. De RUD heeft de vergunningsaanvraag en de daarop volgende wijzigingen beoordeeld. Klopt het dat de RUD soms nog een wijziging/aanvraag van de vergunning bezig was terwijl er al weer een nieuwe wijziging werd aangevraagd?

Nee

2. Denkt u dat er binnen de RUD sowieso voldoende kennis maar ook tijd aanwezig is geweest de verschillende aanpassingen van een dergelijke installatie inhoudelijk/technisch voldoende te beoordelen?

Ja

3. Is het u bekend dat het oorspronkelijk 'vervloeien' van de CO2 ten behoeve van de glastuinbouw inmiddels in het geheel is geschrapt uit de vergunningsaanvraag en daarmee de CO2 wordt uitgestoten in de lucht?

Dit klopt. Het afvangen en vloeibaar maken van het CO2 heeft veiligheidsrisico's. Dit kon niet in een milieu neutrale verandering van de vergunning worden meegenomen. Daarvoor zou een veranderingsvergunning aangevraagd moeten worden.

In de vergunning van 11 februari 2010 is de uitstoot van CO2 aan de buitenlucht middels de gasopwerkingsinstallatie, maar ook via de verbrandingsemissies van de WKK-installaties vergund. Het vervloeien van CO2 is niet toegestaan middels de vigerende vergunning, maar zal mogelijk op den duur worden aangevraagd.

4. Is daarmee niet een van de belangrijkste 'positieve' pijlers die BEC zélf in haar oorspronkelijke aanvraag teniet is gedaan?

Nee.

Positieve pijlers zijn onder andere:

- Een bijdrage leveren aan de energie transitie in Nederland door uit mest en andere biomassa stromen biogas te produceren, dat tot groengas opgewerkt kan worden.
- Een oplossing te bieden voor het fosfaatoverschot in Nederland, door mest te verwerken en het digistaat te exporteren naar gebieden waar een fosfaat tekort is.
- Het verminderen van de uitstoot van methaangas bij het bemesten van de landbouw, door deze mest te vergisten en het methaangas in te zetten als groengas.

En daarbij is het nog steeds zo dat:

- De gasopwerkingsinstallatie door een extra investering reeds zodanig is uitgerust, dat deze nog steeds CO2 kan afscheiden ten behoeve van bijvoorbeeld de glastuinbouw.

5. Is het u bekend dat de oorspronkelijke beoogde productie van 26Miljoen M3 'groen gas' is verhoogd naar 40 Miljoen M3.

Nadat in 2005 de eerste vergunning voor het bedrijf is verleend is de verwerkingscapaciteit van de installatie verschillende keren gewijzigd. De verwerkingscapaciteit is voor het laatst gewijzigd in 2010, waarmee ook de huidige verwerkingscapaciteit is komen vast te liggen. De verwerkingscapaciteit komt overeen met een biogas-productie van maximaal 43.800.000 m3. Verhoging van de capaciteit is overigens door BEC's voorganger Ecos energy aangevraagd. BEC heeft tot dusver nog geen capaciteitsvergroting aangevraagd.

BEC heeft altijd uit kunnen gaan van een productie van ongeveer 43,8 miljoen m3 biogas, hetgeen ongeveer 26 miljoen m3 groengas oplevert (dus na opwerking tot aardgaskwaliteit).

6. Is het u bekend dat bij de productie van 40miljoen m3 gas er een CO2 uitstoot plaats vindt van ca 17miljoen M3?
Omgerekend betekent dit dat er jaarlijks ca. 34.000ton CO2 wordt uitgestoten.

Bij een productie van 43,8 miljoen m³ biogas, en een percentage van 40% CO₂ in het biogas bedraagt de CO₂ emissie circa 17,5 miljoen m³. Dit komt overeen met circa 31.536 ton CO₂.

Deze hoeveelheid CO₂ zou, ongeacht het vergistingproces, ook door de mest en biomassa worden uitgestoten. Het vergistingsproces levert dus geen extra hoeveelheid CO₂ op. Waar dat door de verbranding van fossiele brandstoffen wel het geval is.

Daarnaast heeft de opwerking van het biogas tot aardgaskwaliteit een veel lagere uitstoot aan CO₂ tot gevolg ten opzichte van de vergunde situatie waarbij al het biogas in WKK-installaties verbrand wordt ten behoeve van energie-opwekking. In dit laatste geval (conform de vigerende vergunning) komt namelijk naast het CO₂ dat in het biogas aanwezig is en in de gasopwerkingsinstallatie afgescheiden wordt, tevens CO₂ vrij als gevolg van het verbranden van het biogas in de WKK-installaties. In het geval van de gasopwerkingsinstallatie bedraagt de uitstoot aan CO₂ veel minder dan de vergunde uitstoot aan CO₂.

7. Bent u niet met ons van mening dat een dergelijke uitstoot volstrekt niet past in de doelstellingen die we onder de Parijse akkoorden hebben onderschreven?
Te weten: *"Tijdens de eenentwintigste klimaatconferentie (COP21) van de Verenigde Naties in Parijs, eind 2015, bereikten de bijna 200 deelnemende landen overeenstemming over een bindend klimaatakkoord. Daarmee moet de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂, worden teruggedrongen en de opwarming van de aarde worden beperkt tot maximaal 2 graden, met 1,5 graad als streefwaarde"*

Door de productie van biogas wordt de verbranding van aardgas tegengegaan. Dat gaat om circa 26,3 miljoen m³, waardoor circa 47.340 ton CO₂ rechtstreeks wordt vermeden. Dit houdt een positieve balans in van circa 15.804 ton CO₂ per jaar.

BEC heeft aangegeven zich te beseffen, dat er gestreefd moet worden naar vastlegging van CO₂. In een later stadium kan BEC CO₂ gaan vervloeien als dit volgens de vergunning mogelijk is. De installatie is al zo ontworpen dat dit mogelijk is.

8. Is het u bekend dat de RUD bij de beoordeling van de vergunning en van de verschillende aanpassingen steeds preekt over 'klimaat neutrale aanpassingen'?

'Klimaat neutrale aanpassing' is geen term die wordt gebruikt in het omgevingsrecht. Wij spreken over 'milieuneutrale verandering', een juridische term die wordt gebruikt in het omgevingsrecht, die inhoudt dat een verandering van de bedrijfsvoering/indeling geen andere of grotere gevolgen voor het milieu heeft dan op basis van een voorgaande omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu is toegestaan. Als dat zo is kunnen veranderingen op deze manier vergund worden.

9. Is het u bekend dat de RUD zich bij de beoordeling steeds baseert op de door de aanvrager verstrekte informatie?

Een vergunning kan alleen verstrekt worden op basis van gegevens die worden aangeleverd door een aanvrager. Op basis van die gegevens wordt getoetst of de aangevraagde activiteit, binnen de wettelijke kaders op de betreffende locatie kan worden uitgevoerd en worden specifieke voorschriften opgesteld.

Uiteraard wordt niet zomaar aangenomen dat de gegevens uit een aanvraag kloppen. Bij de toetsing van een aanvraag worden deze vergeleken met feiten en gegevens die beschikbaar zijn via wetenschappelijke bronnen of kennisinstituten. Indien blijkt dat de aangeleverde

informatie niet klopt wordt in overleg met een aanvrager bekeken welke gegevens kloppen en worden eventueel berekeningen of uitgangspunten aangepast.

10. Bent u niet met ons van mening dat de RUD tot eigen oordeels vorming dient te komen en zeker op dit onderdeel in gebreke blijft?

In het onderhavige geval is door de RUD eigen onderzoek verricht en zijn berekeningen gecontroleerd.

11. Is het u bekend dat er in een eerder stadium een aanvraag is gedaan voor gasopwerking middels zogenaamde PSA techniek (Pressure Swing Absorbtion)?

Op 11 februari 2010 is een gasopwerkingsunit aangevraagd en vergund. In de aanvraag is een PSA-systeem vermeld. In de vergunning is echter in algemene zin een gasopwerkingsunit vergund.

12. Is het u bekend dat middels de zogenaamde PSA technologie het CO2 'zuiverder' is en er alsnog 'vervloeit' kan worden?

Waarschijnlijk wordt bedoeld op een verschil in de wastechniek ten opzichte van de PSA techniek zoals dat in de laatste milieuneutrale verandering van de vergunning ten behoeve van BEC is vergund. In beide gevallen kan het CO2 worden afgevangen en vloeibaar worden gemaakt.

13. Is het u bekend dat bij de genoemde PSA technologie scheiding van CO2 plaats vindt en er feitelijk geen schadelijke stoffen worden uitgestoten? Dit in tegenstelling tot de voorgestelde wijziging? (zie verder)

Zowel de wastechniek als de PSA-techniek worden toegepast bij verschillende installaties in Nederland. Beide technieken voorzien in een scheiding van CH4 en CO2 waarna het scheidingsmedium wordt geregenereerd en hergebruikt.

BEC heeft bij de provincie als bevoegd gezag voldoende aangetoond dat de wastechniek een beter rendement heeft en minder 'vervuilend' is dan de PSA techniek. In de nieuwe situatie worden geen andere stoffen in de buitenlucht uitgestoten dan in de vergunde situatie.

14. Is het u bekend dat deze aanvraag op basis van PSA technologie inmiddels is vervangen door een aanvraag middels zogenaamde 'wastechniek'?

De provincie Drenthe heeft daartoe eind 2018 een vergunning verleend, voor het aanpassen van de gasopwerking van PSA naar de genoemde wastechniek.

15. Is het u bekend dat deze laatst genoemde techniek meer 'vervuilend' is dan de eerder genoemde PSA techniek?

BEC heeft bij de provincie als bevoegd gezag voldoende aangetoond dat de wastechniek een beter rendement heeft en minder 'vervuilend' is dan de PSA techniek. Beide technieken worden in de biogas branche veelvuldig toegepast voor het opwerken van biogas naar groengas.

16. Is het u bekend dat middels de zogenaamde 'wastechniek' het CO2 meer vervuild is en deze

niet meer voor 'vervloeiing' geschikt te maken is?

Het CO₂ blijft ook bij gebruik van de wastechiek geschikt voor vervloeiing.

17. Is het u bekend dat er middels deze techniek er ook meer giftige stoffen, waaronder het kankerverwekkende Genosorb wordt uitgestoten in de CO₂?

Er is geen sprake van de uitstoot van giftige stoffen naar de buitenlucht. Alleen CO₂ wordt in de atmosfeer gebracht.

Genosorb 1753 wordt overigens niet als kankerverwekkend beschouwd en wordt ook niet als gevaarlijke stof aangeduid. Genosorb 1753 wordt wel aangewezen als CMR-stof, omdat het een mogelijk effect heeft op de ontwikkeling van het ongeboren kind.

Er zijn twee mogelijkheden waar Genosorb 1753 verbruikt kan worden. Om deze "slip" te ondervangen zijn door BEC volgens de ingediende bescheiden de volgende processtappen toegevoegd:

- Er kan een minimale hoeveelheid Genosorb 1753 meekomen met het afgescheiden methaangas. Dit gaat echter door een koolfilter waar het Genosorb 1753, indien nodig, wordt afgevangen. Dit koolfilter wordt elke twee jaar vervangen en op de geëigende manier afgevoerd.
- Er kan een minimale hoeveelheid Genosorb 1753 meekomen met het CO₂. Al het CO₂ gaat echter door de RTO, waar dus, indien er Genosorb 1753 aanwezig is, deze minimale hoeveelheid Genosorb 1753 wordt naverbrand. Genosorb 1753 bestaat alleen uit C, H en O moleculen en dus is het eindproduct van deze verbranding: CO₂ (koolstofdioxide) en H₂O (water).

18. Weet u in welke hoeveelheden dit wordt uitgestoten?

Zie antwoord op vraag 17

19. Kunt u aangeven wat de effecten voor de volksgezondheid is bij de reguliere bedrijfsvoering?

De gevolgen voor het milieu en de leefomgeving zijn getoetst aan de geldende omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu. Er zijn geen grotere gevolgen te verwachten dan reeds vergund.

20. Kunt u aangeven wat de effecten zijn voor de volksgezondheid in geval van calamiteiten?

De kans op calamiteiten wordt tot het uiterste beperkt. Indien zich toch een calamiteit voordoet zal in dat geval door de hulpdiensten worden geïnventariseerd worden welke stappen nodig zijn om eventuele risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

De omgevingsvergunning gaat over de normale bedrijfssituatie. Wanneer zich een ongewoon voorval voordoet gelden op grond van hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer allerlei verplichtingen voor het bedrijf. De drijver van de inrichting moet alle maatregelen treffen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd, om herhaling of de gevolgen van dat voorval te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Indien door het voorval direct gevaar voor de menselijke gezondheid ontstaat of dreigt te ontstaan of onmiddellijke en aanmerkelijke gevolgen voor het milieu ontstaan of dreigen te ontstaan en zolang niet kan worden gewaarborgd dat door de getroffen maatregelen of de aanvullende maatregelen wordt

voldaan aan de voorschriften verbonden aan een omgevingsvergunning voor de inrichting legt degene die de inrichting drijft de inrichting geheel of gedeeltelijk stil.

21. Bent u niet met ons van mening dat het ook hier geenszins om een 'milieu neutrale' wijzigingsaanvraag van BEC gaat?

De aanvraag voor het aanpassen van het gasopwerkingsstelsel is milieuneutraal zoals dat blijkt uit de door de provincie verleende omgevingsvergunning.

Ten aanzien van de aanvraag 40Bar Hogedruk Gasleiding het volgende:

22. Is onze aanname juist dat het 'Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen' van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ook op genoemde aanvraag van toepassing is?

Ja.

Bedoeld handboek is overigens geen toetsingskader maar geeft handreikingen aan opstellers van bestemmingsplannen, leidingexploitanten, adviseurs van veiligheidsregio's en gebruikers van de ruimte nabij een buisleidingen.

Het toetsingskader is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Leidingen voor het transport van aardgas met een druk groter dan 16 bar en een diameter van ten minste 50 mm vallen onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Er van uit gaande dat vorenstaande aanname juist is heeft het PAC de volgende vragen:

23. In de aanvraag wijziging gas opwerking wordt gesproken over een lage druk gasleiding van 8 bar. Waarbij het de bedoeling is dat er "een additionele ondergrondse aansluiting te realiseren op het regionale lage druk net van Rendo".
Kunt u aangeven op welk moment de eerder genoemde gasleiding 8 bar is aangevraagd?
Is deze reeds vergund? Zo ja, wanneer?

Aanleg van een 8 bar buisleiding valt niet onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen en is vergunningsvrij aan te leggen op grond van artikel 2, lid 18 onder d van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht (BOR).

Wie draagt de kosten voor de aanleg en wie is de eigenaar?

Rendo.

24. Heeft de gemeente de Veiligheid Regio Drenthe betrokken dan wel geconsulteerd bij genoemde aanvraag Hoge Druk Gasleiding 40Bar. van BEC?

Ja, de VRD heeft op 4 oktober 2018 geadviseerd over het voorontwerp bestemmingsplan.

25. Heeft de initiatiefnemer de VRD betrokken bij haar plan om tot de aanleg van genoemde buisleiding te komen?

Er heeft op 6 december 2018 overleg plaatsgevonden tussen Bio Energy Coevorden (BEC), de VRD en de RUD.

26. Zo ja, zijn er gezamenlijke afspraken en of protocollen besproken en afgestemd om de veiligheid te garanderen of op welke wijze te handelen in geval van een calamiteit?
Bij nee, waarom niet?

Ja, daar is tijdens het overleg als bedoeld onder punt 26 over gesproken. Er zal door BEC en de gemeente gezamenlijk een risicocommunicatieplan worden opgesteld en het behandelingsperspectief zal worden gedeeld met de omwonenden binnen de effectgebieden (150 meter aan weerszijden van de buisleiding).

27. Is de lokale brandweer voldoende in staat en/ of toegerust bij eventuele calamiteiten op te treden?

Binnen Drenthe liggen honderden kilometers aan buisleidingen, zie www.risicokaart.nl. Het optreden van elk brandweerkorps in Drenthe is er op berust dat bronbestrijding bij calamiteiten aan hogedrukaardgasleidingen niet mogelijk is. Een lekkage/brandfakkel dient verholpen te worden door het inblokken van de leiding, door de leidingbeheerder, waardoor de toevoer van gas stopt en uiteindelijk de brand wordt gedoofd. De VRD kan enkel met bijvoorbeeld waterschermen een object zo goed als mogelijk tegen de hitte beschermen, mits de brandweer dicht bij genoeg kan komen.

28. Zijn er voor omwonenden extra risico's?

Door de aanleg van een aardgasleiding zijn er extra risico's. Echter de risico's, zo ook voor de omwonenden, zijn beoordeeld in de Kwalitatieve Risico Analyse (QRA). Uit de QRA blijkt dat de mogelijke risico's onder de daarvoor geldende normen blijven.

29. Indien ja, zijn deze beschreven en worden deze ook gecommuniceerd?

Zoals onder punt 28 is aangegeven worden de normen van het Bevb niet overschreden. Zie ook antwoord onder punt 26.

30. Zijn er eventuele extra inspanningen aan de initiatiefnemer gevraagd om de veiligheid aan de bron maximaal te garanderen zoals: het verhogen van gronddekking of het aanbrengen van betonplaten?
Indien u antwoord neen is waarom niet?

De leiding wordt grotendeels aangelegd middels twee boringen en ligt voor het merendeel op een diepte variërend van 17 tot 29 meter. Veiligheidsrisico's worden daardoor tot het uiterste beperkt. De gedeelten die worden aangelegd in open ontgraving, worden aangelegd op reguliere diepte die ook geldend is voor andere hogedruk gasleidingen (bijvoorbeeld van de Gasunie).

Er is geen reden om dit op een afwijkende diepte aan te leggen.

Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk omdat de nieuwe leiding binnen de normen van het Bevb wordt aangelegd.

31. Is er voor de aanleg van genoemde buisleiding voldoende ruimte voor de noodzakelijk geachte veiligheidszone?

Ja.

Aan beide zijden van de gasleiding is in het ontwerp bestemmingsplan transportleidingen BEC een belemmeringsstrook van 4 meter opgenomen. De aanleg voldoet immers aan de voorwaarden van het Bevb.

32. Zijn de groepsregio's voldoende in beeld voor de aanpalende woonwijk?
Zo ja, hoe wordt hier in voorzien?
Zo nee, waarom niet en wat gaat u er alsnog aan doen dit in beeld te krijgen?

Het groepsrisico is berekend in de QRA en worden behandeld in hoofdstuk 5 van de QRA. Er is sprake van een laag groepsrisico dat ver onder de oriëntatiewaarde blijft. Uit de QRA blijkt dat er geen redenen zijn om hiervoor nader onderzoek uit te voeren.

33. Waar licht de verantwoordelijkheid voor het veiligheidsaspect van de buisleiding?
Is dit bij de exploitant of bij de gemeente?
Zijn hier afspraken over gemaakt?
Zo ja welke?
Bij nee, waarom niet?

De verantwoordelijkheid voor de leiding ligt bij de exploitant.

In genoemd gebied staan windmolens die een extra risico voor de veiligheid van genoemde buisleiding kunnen vormen in geval van een calamiteit (afbrekende wieken bv.)

34. Is hier voldoende naar gekeken?
Zijn hier voorzorgsmaatregelen voor nodig of is daar in de beoordeling van de aanvraag voldoende naar gekeken?
Zo ja, wat is daar dan over afgesproken?
Bij nee, waarom niet?

De windmolens zijn meegenomen in de risicoanalyse (QRA, hoofdstuk 7). Dit geldt eveneens voor de nog te bouwen windmolen op het Europark. Op deze locatie ligt de leiding op >20 meter beneden maaiveld. De risico's blijven ruimschoots onder de normering.

De fractie van het PAC kan niet anders dan constateren dat door de verschillende aanpassingen, wijzigingen en deels nieuw ingebrachte maar ook onttrokken onderdelen van de vergunningaanvraag er feitelijk sprake is van een verslechtering van de oorspronkelijk beoogde installatie.

Door het grote aantal wijzigingen en aanpassingen lijkt het er op dat de aanvrager bij aanvang een andere voorstelling van zaken heeft gegeven dan waar daar nu sprake van is. Van een duurzaam circulair systeem is onzes inziens geen sprake.

Daarnaast hebben we de indruk dat de RUD volstrekt niet in staat is dit soort complexe aanvragen te behandelen laat staan de wijzigingen die keer op keer zijn aangevraagd in voldoende mate op inhoud en gevolgen te beoordelen.

Graag zien wij ook op onze stellingname graag uw reactie.

Het ligt o.i. niet in de rede om middels het stellen van informatieve/technische raadvragen aan de wethouder/ambtelijke organisatie, ongefundeerd, een waardeoordeel te vragen/vellen over initiatiefnemer of de RUD.

Wij hebben geen reden om te twijfelen aan de deskundigheid/kwaliteit van de uitgebrachte adviezen in deze. Opgemerkt wordt dat de adviezen over de vergistingsinstallatie zelf zijn uitgebracht aan de provincie als bevoegd gezag. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor herziening van het bestemmingsplan voor aanleg van de transportleidingen, om de door de vergister opgewekte gas af te kunnen voeren naar en in te voeren in het net van de Gasunie.